

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Jana Kratochvíla v právní věci žalobkyně: **KOVÁŘ plus s.r.o.**, sídlem Podolí 63, zastoupená JUDr. Vitem Buršou, advokátem, sídlem Růžová 1254, Uherské Hradiště, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, sídlem Masarykova 427/31, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2020, č. j. 12161/20/5300- 22441-705341, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 11. 2022, č. j. 62 Af 21/2020-331, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta její žaloba ve věci platebních výměrů na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období červenec 2014, říjen 2014, srpen 2015 a dodatečných platebních výměrů na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období duben 2013 až září 2013, prosinec 2013, leden 2014 až červen 2014, srpen 2014 až září 2014, listopad 2014 až červenec 2015 a září 2015 až prosinec 2015. Stěžovatelka nesouhlasí s názorem žalovaného a krajského soudu, že byla součástí řetězců společností zatížených podvody na dani z přidané hodnoty v případě obchodních transakcí s kuřecím masem a sýrem; a dále s tím, že měla a mohla vědět o zapojení do podvodných transakcí.

[2] Stěžovatelka v kasační stížnosti současně požádala o přiznání odkladného účinku. V návrhu nejprve připomněla, že v řízení před krajským soudem byl odkladný účinek žalobě přiznán s odůvodněním, že realizací pravomocných rozhodnutí správce daně může u stěžovatelky dojít k vážné újmě v podobě znemožnění jejího dalšího fungování. Stěžovatelka uvedla, že na vydání napadeného rozsudku krajského soudu (zamítnutí žaloby) žalovaný okamžitě reagoval vydáním exekučních příkazů, jimiž postihl bankovní účty stěžovatelky pro vymožení daně z přidané hodnoty s příslušenstvím ve výši přesahující 465 milionů Kč. Na účtech stěžovatelky se v dané době nacházelo přibližně 160 milionů Kč, které byly určeny k financování provozu a vlastnímu výkonu podnikatelské

činnosti stěžovatelky (konkrétně k úhradě závazků, nákupu zboží, k výplatě mezd zaměstnanců, plnění daňových povinností, hrazení provozních nákladů na energie, apod.). Stěžovatelka namítá, že vydání exekučních příkazů a okamžité vymáhání celé výše vyměřené (doměřené) daně jí znemožňuje vykonávat podnikatelskou činnost. Bude nucena propustit všech 61 zaměstnanců (jejichž konkrétní údaje soudu specifikovala), kterým není schopna vyplatit mzdu za odpracovanou práci v měsíci listopadu roku 2022, a nebude tak schopna učinit ani za měsíc prosinec, za období běhu výpovědní lhůty, ani vyplatit propuštěným zaměstnancům odstupné. Stěžovatelka poukázala na skutečnost, že její činnost je v důsledku postižení bankovních účtů znemožněna zejména z toho důvodu, že se zabývá nákupem a prodejem zboží a jeho rozvozem zákazníkům, přičemž dostatek finančních prostředků je podmínkou jejího podnikání. Stěžovatelka ve stávající situaci není schopna provádět platby za objednané zboží, které dále prodává koncovým zákazníkům.

[3] Dále stěžovatelka poukázala na skutečnost, že si vždy plnila daňové povinnosti, a to nejen před zahájením daňové kontroly v roce 2014 (z níž vzešly sporné daňové pohledávky), ale rovněž v průběhu daňové kontroly i po jejím ukončení v roce 2019. Stěžovatelka připomněla, že pokračovala ve výkonu podnikatelské činnosti, nepokoušela se ze společnosti vyvést žádný majetek či přesunout činnost na jiný ekonomický subjekt, přestože s vyčísleným doměrkem daně nesouhlasí a považuje jej za likvidační. Upozornila, že od svého založení do zahájení daňové kontroly odvedla státu na daních a dalších odvodech částku převyšující jednu miliardu Kč. Stěžovatelka soudu kromě jiného doložila výkazy účetní závěrky - rozvahu a výkaz zisku a ztráty sestavené k datu 2. 2. 2022 a rovněž podrobnější vysvětlení k vybraným položkám. Z výkazů vyplývá, že v běžném účetním období činil hospodářský výsledek před zdaněním téměř 83 milionů Kč.

[4] Žalovaný s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti vyslovil nesouhlas. V podaném vyjádření poukázal na skutečnost, že napadený rozsudek stěžovatelce neuložil žádnou povinnost k plnění, tudíž jí jeho výkonem nemůže vzniknout žádná újma. Žalovaný se domnívá, že stěžovatelka svá tvrzení ohledně hrozící újmy nedoložila, nadto podala žádost o posečkání úhrady daně. Institut posečkání daně dle žalovaného představuje zákonem předvídaný a primární prostředek pro dočasné odložení splnění daňové povinnosti, který by měl mít před přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přednost. Není-li dle žalovaného postaveno najisto, jak správce daně o stěžovatelčině žádosti rozhodne, neměl by Nejvyšší správní soud návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyhovět.

[5] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení podaného návrhu a dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě naplněny.

[6] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.*

[7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalované usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného*

pokračování

účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním následujících objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Dále je třeba uvést, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter výjimky z pravidla, že žaloba či kasační stížnost odkladný účinek nemají, a měl by tak být přiznáván pouze v případech, které svou specifickou povahou takový postup odůvodňují. Je-li přiznání odkladného účinku výjimkou, znamená to (mimo jiné), že újma, která žadateli hrozí, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, tedy taková, která odůvodňuje, aby v konkrétním případě nebylo pravidlo, že žaloba (resp. kasační stížnost) odkladný účinek nemá, nebylo výjimečně uplatněno (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, bod [65] a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod [25]).

[9] V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovateli Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Má-li být návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti úspěšný, musí stěžovatel tvrdit a osvědčit reálnou hrozbu intenzivní újmy, kterou by v návaznosti na výkon napadeného rozhodnutí utrpěl.

[10] V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelka konkrétní skutečnosti, které osvědčují možnost vzniku nepoměrně větší újmy oproti jiným osobám, jakož i to, v čem tato újma spočívá, uvedla a svá tvrzení také doložila konkrétními listinami, včetně účetních výkazů. Nejvyšší správní soud má za dostatečně osvědčenou hrozící vážnou újmu spočívající v ohrožení výkonu její obchodní činnosti, neboť správce daně již překročil k vymáhání daňových povinností, které jsou předmětem tohoto soudního řízení. Je zřejmé, že vymáhanou částku převyšující 465 milionů Kč nemůže stěžovatelka zcela pokrýt z prostředků na postižených účtech (160 milionů Kč) a z hotovosti (vykázané ve výši 15 milionů Kč). Kompletní postižení stěžovatelčina majetku by nadto mohlo vést k ukončení její podnikatelské činnosti, neboť nebude schopna hradit jakékoli další závazky (včetně závazků vůči zaměstnancům a státu). Stěžovatelčina hospodářská a finanční situace tak vykazuje znaky reálné nemožnosti splnit platební povinnost bez vyšší újmy. Nejvyšší správní soud tak má za splněnou první podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy hrozící stěžovateli oproti újmě, která by mohla vzniknout jiným osobám, bude-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán. Pokud žalovaný v této souvislosti poukazuje na podanou žádost o posečkání úhrady daně, je nutno konstatovat,

že nebylo-li o této žádosti dosud správcem daně rozhodnuto, nelze nevyhovění žádosti o odkladný účinek odůvodňovat toliko poukazem na to, že žádost byla podána.

[11] Ve vztahu k hodnocení naplnění další podmínky, tj. možného rozporu s důležitým veřejným zájmem, Nejvyšší správní soud uvádí, že pro zamítnutí návrhu nepostačuje pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo jevit z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s., ale i v tomto případě je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do práv stěžovatele s intenzitou narušení veřejného zájmu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Žalovaný ve vyjádření výslovně nepoukázal na žádný kolidující důležitý veřejný zájem. Nejvyšší správní soud se nedomnívá, že by zájem státu na řádném a včasném výběru vyměřených daňových povinností v tomto případě převažoval nad možnou významnou újmou stěžovatelky, pro kterou by okamžité vymáhání sporné daňové povinnosti mohlo být likvidační. Odkladný účinek kasační stížnosti neznemožní definitivně vymození daňových povinností, neboť přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti se toto vymození toliko oddaluje, přičemž dosavadní chování stěžovatelky nezavdává příčinu domnívat se, že svým jednáním bude finanční zájmy státu poškozovat. Je tedy naplněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Nejvyšší správní soud dovodil naplnění obou shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto stěžovatelčině návrhu vyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti se tak odkládá vykonatelnost rozhodnutí žalovaného.

[13] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, anebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2023

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu